

Byla C-264/19

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2019 m. kovo 29 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Bundesgerichtshof (Vokietija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. vasario 21 d.

Ieškovė, kasatorė ir kita kasacinio proceso šalis:

Constantin Film Verleih GmbH

Atsakovės, kitos kasacinio proceso šalys, pačios pateikusios kasacinį skundą:

YouTube LLC

Google Inc.

Pagrindinės bylos dalykas

Išimtinių filmo naudojimo teisių turėtojo reikalavimas interneto platformai *YouTube* ir jos patrunuojančiajai bendrovei *Google* pateikti informaciją apie naudotojų, kurie neteisėtai įkėlė filmus į *YouTube*, elektroninio pašto adresą, telefono numerį ir IP adresą

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Sąjungos teisės aiškinimas, SESV 267 straipsnis

Prejudiciniai klausimai

1. Ar Direktyvos 2004/48/EB 8 straipsnio 2 dalies a punkte nurodyti gamintojų, platintojų, tiekėjų ir kitų prekių bei paslaugų ankstesnių valdytojų, taip pat didmenininkų ir mažmenininkų adresai, kurie, kai

tinkama, priskirtini prie informacijos, nurodytos Direktyvos 2004/48/EB 8 straipsnio 1 dalyje, taip pat apima

- a) paslaugų naudotojų elektroninio pašto adresus ir (arba)
- b) paslaugų naudotojų telefono numerius ir (arba)
- c) neteisėtai įkeliant rinkmenas paslaugų naudotojų naudotus IP adresus ir tikslų įkėlimo laiką?

2. Jeigu atsakymas į pirmojo klausimo c punktą būtų teigiamas:

Ar informacija, kuri turi būti suteikiama pagal Direktyvos 2004/48/EB 8 straipsnio 2 dalies a punktą, taip pat apima IP adresą, kuriuo naudotojas, pirma neteisėtai įkėlęs rinkmenas, paskutinį kartą naudojo jungdamasis prie savo *Google* ir (arba) *YouTube* paskyros, taip pat tikslų prieigos momentą, neatsižvelgiant į tai, ar paskutinį kartą prisijungus buvo atlikti neteisėti veiksmai?

Nurodomos Sąjungos teisės nuostatos

2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektualinės nuosavybės teisių gynimo (OL L 157, 2004, p. 45; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 2 t., p. 32) 8 straipsnis

Nurodomos nacionalinės teisės nuostatos

Urheberrechtsgesetz (A autorių teisių įstatymas, toliau – *UrhG*) 101 straipsnio 1 dalies pirmas sakiny, 2 dalies 3 punktas, 3 dalies 1 punktas

Telekommunikationsgesetz (Telekomunikacijų įstatymas, toliau – TKG) 111 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio 2 punktas

Bylos aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 Ieškovė yra Vokietijos bendrovė, turinti išimties filmų „Parker“ ir „Scary Movie 5“ naudojimo teises. Pirmoji atsakovė eksploatuoja interneto platformą *YouTube*, į kurią gali būti įkeliamos ir interneto naudotojams pateikiamos vaizdo rinkmenos. Antroji atsakovė yra pirmosios atsakovės patronuojančioji bendrovė ir pirmosios atsakovės interneto platformai naudojamų domenų savininkė. Prieš įkeldami į interneto platformą *YouTube* vaizdo įrašus, naudotojai turi prisiregistruoti prie antrosios atsakovės per „*Google* naudotojo paskyrą“ ir šiuo tikslu nurodyti pavardę, elektroninio pašto adresą ir gimimo datą. Norint įkelti į platformą ilgesnius nei 15 minučių trukmės vaizdo įrašus, taip pat reikia nurodyti mobiliojo telefono numerį, kuriuo išsiunčiamas paskelbimui būtinas patvirtinimo kodas. Pagal bendras atsakovių paslaugų teikimo sąlygas ir privatumo politiką

platformos naudotojai sutinka, kad būtų išsaugomi serverio žurnalai, kurių duomenys apima interneto protokolo adresą, naudojimo ir atskirų užklausų datą ir laiką, ir neprieštarauja, kad šiuos duomenis naudotų susijusios bendrovės.

- 2 2013 m. birželio 29 d. naudojantis naudotojo vardu Nr. 1 į pirmosios atsakovės interneto platformą buvo įkeltas nesutrumpintos versijos filmas „Parker“ vokiečių kalba; iki prieigos nutraukimo 2013 m. rugpjūčio 14 d. filmas buvo peržiūrėtas 45 000 kartų. 2013 m. rugsėjo mėn. naudojantis naudotojo vardu Nr. 2 buvo įkeltas nesutrumpintos versijos filmas „Scary Movie 5“, iki prieigos nutraukimo 2013 m. spalio 29 d. peržiūrėtas daugiau nei 6 000 kartų. Be to, 2014 m. rugsėjo 10 d. naudojantis naudotojo vardu Nr. 3 dar kartą įkelta šio filmo kopija, iki prieigos nutraukimo 2014 m. rugsėjo 21 d. peržiūrėta daugiau nei 4 700 kartų.
- 3 Ieškovė prašo įpareigoti atsakoves suteikti jai informacijos apie naudotojus Nr. 1, Nr. 2 ir Nr. 3 ir nurodyti atsakovių išsaugotus šiuos kiekvieno iš jų duomenis: a) naudotojo elektroninio pašto adresą, b) naudotojo telefono numerį, c) IP adresą, kuriuo naudotojas naudojosi įkeldamas rinkmeną, taip pat tikslų įkėlimo momentą – datą, laiką minučių ir sekundžių tikslumu ir laiko juostą (išsiuntimo momentą), d) IP adresą, kuriuo šis naudotojas naudojosi paskutinį kartą jungdamasis prie savo *Google* ir (arba) *YouTube* paskyros, ir tikslų prieigos momentą – datą, laiką minučių ir sekundžių tikslumu ir laiko juostą (prieigos momentą).
- 4 *Landgericht Frankfurt am Main* (Frankfurto prie Maino apygardos teismas) atmetė šį ieškinį. Ieškovei pateikus apeliacinį skundą *Oberlandesgericht Frankfurt am Main* (Frankfurto prie Maino apeliacinis apygardos teismas) iš dalies patenkino apeliacinį skundą ir nurodė atsakovėms pateikti informaciją apie atitinkamus naudotojų elektroninio pašto adresus. Dėl šio sprendimo ir ieškovė, ir atsakovės pateikė kasacinį skundą *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas). Ieškovė toliau reikalauja įpareigoti atsakoves pateikti informaciją – ir naudotojų telefono numerius, ir jų IP adresus. Atsakovės kasaciniu skundu prašo atmesti visą ieškinį.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 5 Ieškovė savo reikalavimus pateikti informaciją grindžia *UrhG* 101 straipsnio 1 dalies pirmu sakiniu, 2 dalies 3 punktu ir 3 dalies 1 punktu. Šios nuostatos paskirtis – perkelti į nacionalinę teisę Direktyvos 2004/48 8 straipsnį, todėl ji turi būti suformuluota pagal direktyvą. Kasacinių skundų baigtis priklauso nuo to, kokia informacija turi būti pateikta pagal Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 2 dalies a punktą. Ieškovės kasacinis skundas bus patenkintas, jei ji turi teisę reikalauti informacijos ir apie naudotojų telefono numerius, ir apie IP adresus, kuriuos jie naudojo neteisėtai įkeldami rinkmenas. Atsakovių kasacinis skundas bus pagrįstas, jei atsakovės neprivalo teikti informacijos apie naudotojų elektroninio pašto adresus.

- 6 Dėl pirmojo klausimo a punkto. Svarbu atsakyti, ar informacija apie „pavadinimus ir adresus“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 2 dalies a punktą, apima elektroninio pašto adresus. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas mano, kad dėl tikslo apsaugoti pagal *UrhG* 101 straipsnio 3 dalį ir direktyvos 8 straipsnio 2 dalies a punktą tai turi būti taikoma ir elektroninio pašto adresams. Teisė reikalauti informacijos apie trečiąjį asmenį turi suteikti teisių turėtoju galimybę nustatyti pažeidėją. Atsižvelgiant į tai, kad registruojantis pirmosios atsakovės platformos naudotoju pateikiamas tik (fiktyvus) naudotojo vardas ir elektroninio pašto adresas, nuo pat pradžių būtų sudėtinga nustatyti pažeidėją, jei teisių turėtojas negalėtų gauti informacijos apie elektroninio pašto adresą. Tai prieštarautų Direktyvos 2004/48 tikslui (žr. 3 konstatuojamąją dalį).
- 7 Dėl pirmojo klausimo b punkto. Keliamas klausimas, ar sąvoka „adresas“ Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 2 dalies a punkte taip pat apima telefono numerį. Iš aiškios šios nuostatos formuluotės matyti, kad ji neapima telefono numerių.
- 8 Tai paneigia aplinkybė, kad atsakovės paprastai dėl naudotojams suteikto anonimiškumo tokiose platformose, kaip pirmosios atsakovės, paprastai negali teikti informacijos apie „pavadinimus ir adresus“, kuri suprantama kaip vardas, pavardė ir pašto adresas. Vis dėlto naudotojų, norinčių paskelbti pirmosios atsakovės platformoje ilgesnius nei 15 minučių trukmės vaizdo įrašus, prašoma nurodyti telefono numerį, be to, jis patikrinamas išsiunčiant patvirtinimo kodą. Suteikiant telefono numerius pagal TKG 111 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio 2 punktą turi būti išsaugomas abonentų pavadinimas ir adresas. Atsižvelgiant į aplinkybę, kad toks reikalavimas netaikomas suteikiant elektroninio pašto adresus, informacija apie telefono numerius šioje byloje nagrinėjamų teisės pažeidimų atveju galėtų būti vienintelė veiksminga ir tikslinga intelektinės nuosavybės teisių įgyvendinimo priemonė.
- 9 Tokį požiūrį taip pat patvirtina tai, kad šiuolaikinė telekomunikacijų technika leidžia siųsti raštus SMS ar mmS žinutėmis ar naudojantis tikralaikį pokalbių paslaugomis į telefoną ar kitą judriojo ryšio galinį įrenginį. Tokiais atvejais šios rašytinės komunikacijos „adresu“ laikomas telefono numeris.
- 10 Dėl pirmojo klausimo c punkto. Kyla klausimas, ar Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 2 dalies a punktas taip pat apima IP adresą, kuris buvo naudojamas neteisėtai įkeliant rinkmenas.
- 11 Tai galėtų paneigti jo vaidmuo. IP adresas priskirtas ne prie konkretaus asmens, o prie interneto ryšį turinčio įrenginio tinklo sąsajos, be to, dinaminis IP adresas priskiriamas tik laikinai. Todėl jis nesuteikia galimybės identifikuoti konkretaus asmens. Be to, pagal IP adresą nustatomas tik interneto ryšį turintis prie tinklo sąsajos prijungtas įrenginys, bet ne kiti prie šio įrenginio prijungti prietaisai.
- 12 Be to, IP adresai nelaikytini asmens duomenimis (žr. 2016 m. spalio 19 d. Sprendimą *Breyer*, C-582/14, EU:C:2016:779). Taigi, reikia įvertinti atitinkamas pagrindines teises. Aiškindami nacionalinę teisę taip, kad ji atitiktų direktyvas,

valstybių narių teismai turi užtikrinti tinkamą skirtingų Sąjungos teisės sistemos saugomų pagrindinių teisių pusiausvyrą. Perduodant asmens duomenis privatiems tretiesiems asmenims bylose dėl autorių teisių pažeidimų visų pirma reikia atsižvelgti į, viena vertus, teisę į privatą gyvenimą (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnis) ir asmens duomenų apsaugą (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnis), kita vertus – į teisę į nuosavybę (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnio 2 dalis).

- 13 Pagal Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 2 dalies a punktą naudotojai negali prieštarauti (tik) jų pavadinimo ir adreso atskleidimui. Informacija apie jų naudojamus IP adresus galėtų pažeisti jų teisę į privatą gyvenimą. Taip pat reikia atsižvelgti į tai, kad informacija apie (dinaminį) IP adresą, kuri visada apima ir tikslų prieigos momentą, nes tik taip gali suteikti galimybę identifikuoti galinį įrenginį, parodo ir tikslų interneto ryšio laiką, įskaitant laiko juostą ir konkrečias komunikacijos proceso aplinkybes, kurioms taikoma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsnių apsauga (žr. 2014 m. balandžio 8 d. Sprendimą *Digital Rights Ireland ir Seitlinger ir kt.*, C-293/12 ir C-594/12, EU:C:2014:238, 26 ir paskesni punktai). Be to, informacija apie IP adresą gali pažeisti nesusijusių trečiųjų asmenų teisę į privatą gyvenimą, jei abonentas nėra pažeidėjas.
- 14 Įtraukti IP adresą į Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 2 dalies a punktą leidžia argumentas, kad sąvoka „adresas“, kaip matyti iš jo teksto, gali apimti bet kokio pobūdžio adresą, taigi, ir (elektroninį) IP adresą. Šis adresas, kaip ir pašto adresas ir elektroninio pašto adresas, padeda nustatyti autorių teisių pažeidėją.
- 15 Tai taip pat patvirtina Direktyvos 2004/48 prasmė ir tikslas; direktyva pagal jos 3 konstatuojamąją dalį siekiama veiksmingai ginti intelektinės nuosavybės teises. Šio tikslo nebūtų galima užtikrinti remiantis įprastu „pavadinimų ir adresų“ supratimu. Informacija apie „pavadinimus ir adresus“ dažniausiai taptų beprasmė, nes tokie platformos operatoriai, kaip pirmoji atsakovė, paprastai negalėtų nei surinkti, nei patikrinti tokių duomenų. Su tuo susijęs akivaizdus intelektinės nuosavybės, kurios apsauga užtikrinama Chartijoje (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnio 2 dalis), pažeidimas galėtų būti pripažintas pažeidžiančiu reikalavimą užtikrinti reikiamą pagrindinių teisių pusiausvyrą (žr. 2018 m. spalio 18 d. Sprendimą *Bastei Lübbe*, C-149/17, EU:C:2018:841, 46 punktas). Šiomis aplinkybėmis nurodytas IP adresas kartu su elektroninio pašto adresu ir galbūt telefono numeriu galėtų tinkamai padėti identifikuoti pažeidėją, taigi, ir veiksmingai užtikrinti intelektinės nuosavybės teises, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2004/48.
- 16 Jei atsakymas į pirmojo klausimo c punktą būtų teigiamas, taip pat kyla klausimas, ar gali būti reikalaujama informacijos ir apie IP adresą, kuriuo naudotojai naudojami paskutinį kartą jungdamiesi prie savo *Google* ir (arba) *YouTube* paskyros, neatsižvelgiant į tai, ar neteisėtas veiksmas susijęs su tuo prisijungimu (antrasis klausimas).

- 17 Tai leidžia patvirtinti aplinkybę, kad informacijos kiekis dėl nuolatinės dinaminio IP adreso kaitos taip pat turėtų apimti konkrečiu atveju aktualiausią IP adresą, nes tik šis adresas iš tikrųjų yra paslaugų naudotojo „adresas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 2 dalies a punktą.
- 18 Taip išplėsti teisę gauti informaciją įtraukiant į ją aktualiausią IP adresą nepriklausomai nuo neteisėto veiksmo, susijusio su šiuo adresu, būtų neįmanoma, jei pagal Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 2 dalies a punktą būtų reikalaujama ryšio su teisės pažeidimu. Galų gale *Google* ir (arba) *YouTube* paskyrai naudotas IP adresas nebūtinai yra susijęs su skundžiamu teisę pažeidžiančiu naudojimu. Vis dėlto tokio ryšio būtinumas galėtų kilti iš to, kad atsakovės pagal Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 1 dalies 2 dalies c punktą gali būti patrauktos atsakomybėn tik todėl, kad suteikė paslaugą veiklai, kuria pažeidžiamos teisės, atlikti, o informacija, kuri turi būti teikiama pagal direktyvos 8 straipsnio 2 dalies a ir b punktus, kaip tik susijusi su tokiais teisę pažeidžiančiomis paslaugomis.